

METTIS

3 • 2013

Hallitus 2013

Puheenjohtaja

Sari Sinkko
Rummuntie 342, 54410 YLÄMAA
Puh. 0400 599 947
sari.sinkko@pp.inet.fi

Sihteeri

Eila Tähti
Tuurinmäentie 14, 02200 ESPOO
Puh. 040 502 8518
eila.tahti@surok.fi

Varapuheenjohtaja

Olli Varhimo
Juhannustie 5 C, 02200 ESPOO
Puh. 040 539 6663
olli.varhimo@gmail.com

Rahastonhoitaja, jäsenrekisteri, palkinnot

Kati Riihiluoma
Ruovedenkatu 20 E 74, 33720 TAMPERE
Puh. 040 7295 482
miwwimau@gmail.com

Kansainvälinen yhteistyö, Kotisivujen päivittäjä

Henna Raudaskoski
Pihlatie 10 A 6, 28800 PORI
Puh. 050 338 9358
raudaskoski@gmail.com

Terveysasiat

Henriikka Neittaanmäki
Tilanhoitajankaari 14 C 44, 00790 HELSINKI
Puh. 040 717 6192
henriikka.neittaanmaki@gmail.com

METTIS toimituskunta

Sari Sinkko, Henriikka Neittaanmäki, Jarkko Kousa
Jenni-Riikka Wacklin
Kaskitie 2 C 11, 07170 PORNAINEN
Puh. 040 554 5523
j-r.wacklin@pp.inet.fi

Rotupöytä

Jarkko Kousa
Riiheläntie 21, 17200 VÄÄKSY
Puh. 040 5141 241, jarkko.kousa@gmail.com
Tiina Vuorela, Kati Riihiluoma, Eila Tähti

Tapahtumat

Kirsi Kovanen
Rauninmäentie 51, 07150 LAUKKOSKI
Puh. 040 510 1757
kirsi.kovanen@kolumbus.fi

Jäsenmaksut 2013

Varsinainen jäsen	14 eur (saa lehden)
Perhejäsen	4 eur (ei saa lehteä)
Kasvattajan maksama uusi jäsen	7 eur (saa lehden)

Norjalainen Metsäkissa ry:n jäseneksi voi liittyä kuka tahansa norjalaisesta metsäkissasta kiinnostunut henkilö maksamalla jäsenmaksun yhdistyksen tilille.

Pankkiyhteys
FI25 5357 1420 0404 59
BIC OKOYFIHH

Jos sinulla ei ole viitenumeroa (löytyy lehden osoitelipukeesta), käytä viitettä 9991. HUOM! Älä kirjoita viestiin/lisätietoihin mitään.

Lähetä maksukuitista kopio sekä nimi ja osoitetietosi jäsenrekisterinhoitajalle, niin yhdistys saa yhteystietosi jäsenlehden postitusta varten.

Jäsenrekisterinhoitajana vuonna 2013 toimii
Kati Riihiluoma
Ruovedenkatu 20 E 74, 33720 TAMPERE
Puh. 040 7295 482
miwwimau@gmail.com

Pentulista ja kasvattajaruudut

Yhdistys noudattaa FIFe:n ja Suomen Kissaliiton sääntöjä (Yhteistyösopimus). Pentulistalla sekä kasvattajaruuduissa julkaistaan vain FIFe-kasvattajien FIFe-rekisteröityjä kissoja/kasvattajia. Kasvattajalla pitää olla voimassa oleva kasvattajasopimus asuinmaansa FIFe yhdistyksen kanssa.

Kasvattaja voi tilata kotisivun pentusivulla olevan OnLine-linkin kautta käyttäjätunnukset itselleen ja ne saatuaan päivittää itse pentulistan tietoja. Tunnukset myönnetään vain FIFe-kasvattajille.

Myös kasvattajaruututiedot päivittyvät palvelun kautta. Kasvattajailmoituksen ruutumaksu on 20 eur kalenterivuosi.

Neuvonta puh. 040 502 8518
info@norjalainenmetsäkissa.fi

Yhdistyksen kotisivu

www.norjalainenmetsäkissa.fi
info@norjalainenmetsäkissa.fi

Puheenjohtajalta

Syksy lähestyy ja on taas aika syyskokouksen. Kokous on 2.11.2013 Lahdessa. Kokouskutsun löydät tästä lehdestä. Päivän ohjelmassa on ainakin kasvatuksen tavoite ohjelman esittelyä ja keskustelua. Muu ohjelma tarkentuu myöhemmin, ilmoitamme siitä yhdistyksen kotisivuilla sekä Facebookissa. Aktiivisia ja innokkaita yhdistysihmisiä kaivataan aina mukaan, taas on hallituksessa puolet erovuorossa ja puheenjohtajan paikkahan on auki joka vuosi.

Syksyn tullen yhdistyksen pentulista on yllättävän lyhyt ja mietinkin syytä siihen...on harmillista jos ihmisillä jotka rotuamme harkitsevat ei ole paljon vaihtoehtoja. Toisaalta pitkä pentulista ei ole sekään parasta mainosta rodulle, joten ehkä sellaisen tasapainon löytäminen kysynnän ja tarjonnan kesken on se paras vaihtoehto – mutta kissat kun eivät aina toimi meidän suunnitelmien mukaisesti! Emmehan myöskään tiedä muiden kasvattajien suunnitelmista, joten on vain mietittävä sitten realiteetteja oman kasvatuksen suhteen.

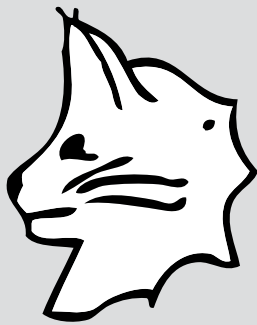
Syksyn näyttelyiden kohokohtia ovat jokavuotiset Scandinavian Winner- ja World Winner -kisat. Ensimmäisestä tuli tällä kertaa Suomeen kaikkien aikojen ensimmäinen Scandinavian Winner-titteli suomalaisen omistamalle ja Suomessa asuvalle norjalaiselle metsäkissalle. Kissan esittely löytyy toisaalta tässä lehdessä.

World Winner -näyttelyssä on vuosien tauon jälkeen kansainvälinen tapaaminen kasvattajien kesken. Harmittavasti kutsu tuli myöhässä matka-aikataulujen suunnittelemiseksi, mutta mikäli oma aikataulu sopii, kannattaa perjantai-iltana ennen varsinaista näyttelyä osallistua tuohon tapaamiseen. Kutsun löydät kokonaisuudessaan kotisivuiltamme.

Kaikki nyt sankoin joukoin mukaan vuosikokoukseen ja keskustelemaan kasvatuksen tavoiteohjelmasta – se on meidän kaikkien yhteinen asia!

Tapaamisiin

Sari Sinkko
puheenjohtaja

Tapahumat 2013

2.11 **Syyskokous ja jäsentapahtuma**

Yhdistyksen tuki DNA-näytteenottoon

Yhdistys tukee Hannes Lohen geenipankin DNA-näytteen ottoa 20 eur/kissa. Tuki maksetaan lääkärlaskua vastaan, johon on näytteenotto eritelty.

Yhdistyksen valmistumislahjat

Norjalainen metsäkissa ry lahjoittaa yhdistyksen jäsenten titteliin valmistuneille norjalaisille metsäkissoille valmistumislahjan.

JW- ja DSM -arvon saaneet kissat palkitaan 1.7.2012 alkaen. Halutesasi kissallesi valmistumislahjan, ilmoita kissan virallinen nimi ja valmistumistitteli palkintovastavalle.

Pokaalilaattojen kaivertamiseen joudutaan varaamaan hieman aikaa ja samalla kertaa pyritään tilaamaan useampia laattoja, joten välttämättä pokaalia ei saa välittömästi. Palkintovastaavan kanssa voit sopia, missä näyttelyssä palkintovastaava on seuraavan kerran tavattavissa.

Kati Riihiluoma
Ruovedenkatu 20 E 74
33720 TAMPERE
Puh. 040 7295 482
miwimau@gmail.com

Syyskokous ja jäsentapahtuma

Aika: 2.11.2013

Paikka: Ravintola Teivaan Lokki, Jalkarannantie 19, Lahti
<http://www.ravintolalokki.fi>

Ohjelma:

10 – 10.30 Aamukahvi
10.30 – 12.30 Ohjelmasta ilmoitetaan tarkemmin yhdistyksen kotisivuilla

12.30 – 13.15 Lounas
13.15 Syyskokous

Kokouksen jälkeen KTO:n luonnoksen esittely/käsittelyä

Kahvin ja lounaan yhdistyksen tarjoama jäsenhintana on 10 €, joka maksetaan etukäteen tilille FI25 5357 1420 0404 59.

Sitova ilmoittautuminen ruokailuun info@norjalainenmetsakissa.fi 25.10. mennessä. Syyskokoukseen osallistujalta ilman ruokailua ei peritä maksua.

Luennoitsija ja luennon aihe päivitetään kotisivulle ja fb-sivulle heti asian varmistuttua.

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SYYSKOKOUS

Aika: Lauantai 2.11.2013 klo 13.15

Paikka: Ravintola Teivaan Lokki,
Jalkarannantie 19, Lahti

ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin valinta
3. Kokouksen laillisuus
4. Esityslistan hyväksyminen
5. Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta
6. Vuoden 2014 jäsenmaksut
7. Yhdistyksen toimihenkilöille maksettavat kulukorvaukset vuonna 2014
8. Esitetään yhdistyksen tulo- ja menoarvio sekä toimintasuunnitelma seuraavalle toimikaudelle
9. Valitaan toiminnantarkastaja sekä varahenkilö
10. Henkilövaalit: puheenjohtaja, hallituksen varsinaiset- ja varajäsenet
11. Valitaan yhdistyksen edustaja Kissaliiton kevät- ja syysliittokokouksiin vuodelle 2014
12. Ilmoitusasiat
13. Kokouksen päättäminen

Norjalainen metsäkissa ry on sitoutunut PawPedin terveysohjelmaan

Lisää tietoa englanniksi:

<http://pawpeds.com/healthprogrammes/> -sivuilta.

Suosituksena on että kaikki kasvatukseen käytettävät kissat ovat testattuja kissojen perinnöllisen sydänsairauden HCM:n osalta terveiksi. Yhdistys ei voi kuitenkaan valvoa pentujen vanhempien terveystietoja, joten kannattaa pyytää kasvattajalta kopiot vanhempien terveystesteistä ja pyytää kasvattajaa vielä selvittämään tulokset.

FI*FoxyPaw's Mr. Goodbar (NFO ds 09 24) valmistui Champi-
oniksi 28.4.2013 Helsingissä ja International Championiksi
29.6.2013 Tallinnassa.
Vanhemmat: GIC FI*FoxyPaw's Jock Scott (NFO ns 09 24) &CH
SE*Zealous' Zemya Hamilton (NFO f 24)
Omistaja: Kati Riihiluoma
Kasvattaja: Karita Sumell & Mikael Axelqvist

IP,SC FI*FoxyPaw's Dusty Miller, DSM,DVM (NFO ds 24)
saavutti DSM tittelin Helsingissä 27.07.2013 ja DVM tittelin
Vantaalla 24.08.2013.
synt. 17.07.2010
isä: SP, SC SE*Restless Desperado, JW, DVM, DM (NFO n 09 23)
emo: SC FIN*Kehraäjän orvokki, DM (NFO fs 09 24)
omistaja: Jenni-Riikka Wacklin & Kai Naskali
kasvattaja: Karita Sumell & Mikael Axelqvist
kuva: Tessa

Etsimme seinäkalenteriin 2014 kuvia!

Haemme eri- ikäisistä kissoista eri vuodenaikoina otettuja laadukkaita kuvia.
Parhaat kuvat julkaisemme joulukuussa ilmestyvän METTIS -lehden
seinäkalenterissa 2014.

Ohjeet:

- Voi osallistua kilpailuun korkeintaan kolmella kuvaehdotuksella.
- Tallenna jokainen kuva jpg -muotoon omalla nimelläsi ja juoksevilla numerolla (esim. lahtinen1.jpg, lahtinen2.jpg).
- Kuvan tulee olla värillinen vaakakuva ja kooltaan vähintään 1 Mt (1000 kt), jotta koko on riittävän iso julkaistavaksi.
- Kirjoita sähköpostin viestiosaan lista, johon on merkitty kunkin kuvan tiedostonimi, kuvassa olevan kissan/kissojen rekisterinimi, kutsumanimi ja väri.
- Kirjoita viestiosaan lisäksi nimesi ja osoitteesi sekä kuvaajan nimi, ellei se ole sama. Kuvaajan nimi julkaistaan kalenterissa.
- Lähetä kuva tai kuvat 20.11.2013 mennessä osoitteeseen mettis@norjalainenmetsakissa.fi

Kuvat valitaan julkaistavaksi niiden ilmeikkyyden ja teknisen laadun perusteella. Julkaisemattomia kuvia käytämme tulevien METTIS-lehtien kuvitukseen. Huomioithan, että sinulla on lupa kuvan käyttöön, ellet itse ole sen kuvaaja.

Tessa.love

Scandinavian Winner 2013

SE* Cederskogen's

Max Magma, Junior Winner

NFO ds 09 22

isä: GIC (N) Mariskogens Cicer (NFO ns 22)
emo: IC D* Ruby av Härjedalen (NFO g 09 22)
kasvattaja: Petra Hallengren, Ruotsi
omistaja: Sari Sinkko/ Hopeahännän

*M*axi on monen vuoden etsinnän tulos, joka kyllä on ollut odottamisen arvoinen, ainakin tähän asti.

Tavoitteenani on ollut saada punahopea-tabby uros. Etsiminen on ollut todella vaikeaa. Jos löytyi punahopea, ei ollut tabby, jos oli tabby ei ollut hopea, jos oli punahopea tabby oli väärä sukutaulu tai sitten ei ulkonäkö viehättänyt.

Kun Petra sitten ilmotti Maxin syntymästä olin kiinnostunut heti. Hän muisti haaveeni, jo vuosia sitten olin kertonut tästä unelmastani kun olin ollut yhteydessä häneen ja yhden kollin ostossa olin tulkkina myös. Maxin kolmeviikkoiskuvista näin heti että kyseessä on huippukissa ja halusin varata sen. Petra oli hieman kauhuissaan viime metreille asti täyttääkö Maxi kriteerini, sanoin hänelle että älä huolehdi, tiedän mitä haluan ja se on Maxi ja sillä selvä.

Heti ensimmäistä kertaa kun sen näin totesin, että täysin virheetön kissa, jos sellaista voi olla niin Maxi oli ja on. Mielipide eroja tästäkin asiasta voi tietenkin aina olla, mutta minulle riittää että Maxissa on kohdillaan ne kriteerit jotka itse mahdolliselta siitosurokselta toivoin.

Näyttelyissä ollaan käyty harvakseltaan, mutta juuri sen verran sopivasti että JW-titteli

tuli ja pari voittoa ylikin, huippuna viimeisenä nuorissa tämä Scandinavian Winner-titteli.

Jokainen SW näyttelyissä käynyt tietää että tuon voiton saavuttaminen ei ole helppoa, eikä koskaan mitenkään varmaa edes hyvällä kissalla, niin paljon huippukunnossa olevia kauniita kissoja näyttelyissä aina on.

Maxi on luonteeltaan helppo, vaikkakin hiukan ylienerginen tuholainen. Sen lempi harrastus on koirien kiusaaminen: se houkuttelee ne luokseen ja yhtäkkiä hyppää selkään ratsastamaan. Minua hiukan huolestuttava ystävyys side vallitsee Maxin ja pyreneittenmastiffimme Helmin välillä: Maxi puskee ja Helmi lipoo suurella kielellään...huolestuttavaa on se, että Helmi nuolee Maxin kaulurin rullalle, ei muuten:o)

Nyt sitten vaan katse kohti tulevaisuutta, on hieno olla ensimmäisen suomalaisen Scandinavian Winner norjalaisen metsäkissan omistaja! Onneksi oli Suomen lippu matkassa, että pääsi edes vähän huiskuttamaan sitä lavalle!

Kiitos kaikille iloisista onnittelusta niin paikan päällä kuin jälkikäteenkin.

-Sari Sinkko-

Kissan sydänsairaudet

Hypertrofinen kardiomyopatia (HCM)

HCM on itsesyntyinen sydänlihaksen sairaus josta seuraa sydänlihaksen paksuuntuminen. Tavallisimmin sairauden aiheuttamat muutokset kehittyvät sydämen vasempaan puoleen. Sydänlihaksen paksuuntuminen voi johtua myös muista sairauksista jolloin puhutaan sekundäärisestä eli toissijaisesta kardiomyopatiasta. Tavallisimmat toissijaisen sairauden aiheuttajat ovat kilpirauhasen liikatoiminta, kohonnut verenpaine, synnynnäinen sydänsairaus ja kasvuhormonin liikaeritys.

HCM on kissan tavallisin sydänsairaus. Periytyvä muoto on osoitettu useilla roduilla. Tauti periytyy autosomaalisena dominanttina ominaisuutena jolloin kaikki muuntuneen perintötekijän saaneet kissat sairastuvat. HCM geenin penetraatio voi vaihdella ja tästä syystä kaikille geneettisesti sairaille kissoille ei kehity sydämen vajaatoiminnan oireita tai ultraäänitutkimuksessa havaittavia muutoksia. HCM sairauden esiintyvyyttä lisääviä geenimu-

taatioita voi löytyä lisää. Sairautta esiintyy enemmän uroksilla. Periytyvää muotoa sairastavilla kissoilla muutokset ovat usein havaittavissa kolmen vuoden ikään mennessä.

NORMAALI KISSAN SYDÄMEN seinämäpaksuus on enintään 5 mm. Tämänhetkisen suosituksen mukaan yli 5,5 mm seinämäpaksuus arvioidaan jo epänormaaliksi ja näiden arvojen väliin (5-5,5 mm) asettuva mittaustulos katsotaan rajatapaukseksi. Pawpeds rekisterin aineistosta yli 10 000 kissan skannaustulosten perusteella vain hyvin suurikokoisilla yksilöillä (yli 7 kg) voidaan todeta hieman keskimääräistä paksuumpi seinämä ja mittaustulosta 5,5 mm:iin asti voidaan tulkita normaaliksi. Rotukohtaisia eroja ei ole osoitettu. Taudin vaikeammissa muodoissa seinämän paksuus voi olla 8-12 mm. Vasemman kammion seinämät voivat paksuuntua symmetrisesti tai vain osa seinämästä on paksuuntunut jolloin kyseessä on sairauden fokaalinen muoto. Oireilevassa vaiheessa sydämessä

havaitaan vasemman eteisen laajentumaa useimmilla sairastuneilla kissoilla. Rytmihäiriöitä ja nopealyöntisyyttä voi kehittyä sydänlihaksen hapenpuutteen takia.

Tautimekanismina on todettu muutoksia sydämen supistumisesta vastaavan myosiinin rakenteesta ja lisääntyneitä sidekudoksen muodostumista sydänlihakseen. Kammion paksuuntumisesta seuraa sydänlihaksen joustavuuden vähentyminen. Yhdessä kammion sisätilavuuden pientymisen kanssa tämä johtaa sydämen diastoliseen (lepovaihe) vajaatoimintaan, laskimopaineen nousuun ja lopulta kongestiiviseen vajaatoimintaan. Toissijaiset muutokset sydänläppien toiminnassa voivat aiheuttaa eteiskammion läppän vuotoa tai aortan ahtautumista eteiskammion läppän lehdykän imeytyessä aortan juureen (systolic anterior movement of septal leaflet of mitral valve, SAM). Aortan ahtautumista voi aiheuttaa myös fokaalinen seinämäpaksuuden lisääntyminen aortan juuren alueessa.

Hypertrofisen kardiomyopatian aiheut-

Eläinlääkinnän huippuosaamista rotukissasi erityistarpeisiin

Univet-eläinlääkäriasemien palveluihin kuuluvat kaikki eläinlääketieteelliset palvelut perushoidosta erikoisosaamista vaativiin tutkimuksiin ja toimenpiteisiin. Korkeatasoisten hoitomenetelmien ansiosta lemmikkisi myös toipuu nopeammin.

Eläinlääkärimme Seppo Lamberg tekee PawPeds-hyväksytyjä HCM-ultraäänitutkimuksia sekä munuaisten ultraäänitutkimuksia klinikallamme.

Tutustu Univet-eläinlääkäriketjun osaamiseen ja lue ajankohtaisia lemmikkeihin liittyvistä asioista

www.univet.fi

UNIVET LAHTI

Launeenkatu 12, 15100 Lahti
Avoinna ma–ti 8–20, ke 8–19,
to 8–20, pe 8–18, la 9–15
Ajanvaraus (03) 884 030

Univet – Sinua ja lemmikkiäsi varten

tamat oireet seuraavat nesteen kertymisestä keuhkoihin, pleuraonteloon tai sydänpussiin, sekä rytmihäiriöistä. Tavallisimmat oireet ovat hengitysvaikeus, tihentynyt hengitys ja raskautensaantien alentuminen. Kissa voi hengittää suu auki ja limakalvoilla voidaan havaita sinerrystä. Kissoilla yskä on harvinainen oire sydänsairauden yhteydessä. Joskus sydämen suorituskyky laskee ja voidaan havaita pyörtymiskohtauksia.

TAUTI KEHITTYY USEIN HITAASTI usean vuoden aikana. Lievät oireet voivat jäädä omistajalta huomaamatta lemmikkikissan elämäntavoista johtuen ja taudinmäärityksen hetkellä sairaus voi olla jo pitkälle edennyt. Sairauden esiintymisen ikähaitari on 6 kk:sta 16 vuoteen. Periytyvä muoto kehittyä usein nuorella iällä kolmen ensimmäisen elinvuoden aikana mutta muutokset voivat kehittyä vasta myöhemmällä iällä. Taudin kehityksen arviointi on vaikeaa monestakin syystä. Joillekin kissoille ei ilmaannu oireita vaikka sydänlihaksessa on havaittu muutoksia useiden vuosien ajan. Toisaalta ensimmäinen havaittava oire voi olla äkillinen sydänkuolema. Keski-ikäisillä ja ikääntyvillä kissoilla voi olla kyseessä toissijainen sydänlihaksen paksuuntuminen. Pääsääntöisesti oireiden kehittyminen on sitä todennäköisempää mitä voimakkaampia muutoksia sydänlihaksessa havaitaan ja mitä nuorempa ne ilmaantuvat. Tuoreissa tutkimuksissa on lisäksi voitu osoittaa, että sydänlihaksen muuntuessa ei lineaarisesti kehitystä, minkä seurauksena muutokset voivat sairauden jossain kehitysvaiheessa tilapäisesti jopa lieventyä.

TAUDINMÄÄRITYS TEHDÄÄN oireiden, auskultaation, röntgentutkimuksen ja ultraäänitutkimuksen avulla. Hypertrofista kardiomyopatiaa sairastavilla kissoilla voidaan kuulla sydämessä sivuääniä tai muutoksia sydämen rytmisä. Kuuntelulöydös voi olla normaali. Röntgentutkimuksessa voidaan arvioida sydämen koko ja keuhkoödemien aiheuttamat tiivistymät keuhkoissa ja pleuraontelossa. Muista sydänsairauksista HCM:n voi erottaa vain ultraäänitutkimuksen avulla. Myös oireetomilla yksilöillä sairauden varman tunnistaminen edellyttää ultraäänitutkimusta. Taudin lievien ja fokaalisten muotojen tunnistaminen voi olla haastavaa kokeneelle-

kin eläinlääkärille, joten rajatapaus ei ole tutkimuslausuntona harvinainen.

Lisätutkimuksena kyseeseen voi tulla laboratoriotutkimuksia mm. kilpirauhasen ja munuaisen toiminnan arvioimiseksi sekä EKG tutkimus. Verenpaineen mittausta suositetaan ainakin oireileville potilaille.

Sydänperäisistä biomarkkereista on toivottu helppoa ja luotettavaa menetelmää sydänsairauden toteamiseksi verikokeella. Sydänlihaksesta vapautuva BNP (B-tyypin natriureettinen peptidi) on ollut mielenkiinnon kohteena. Valitettavasti nykyisillä mittausmenetelmillä yksilövaihtelu on niin suurta, ettei jalostustutkimusten edellyttämää luotettavaa raja-arvoa ole voitu määrittää.

HOIDON PÄÄMÄÄRÄ on keuhkoödemien lievittäminen sekä rintaonteloon tai sydänpussiin kertyneen nesteen poisto. Nesteenpoistolääkitystä voidaan tukea sydänlihaksen toimintaa relaxoivilla lääkkeillä jotka myös parantavat sydänlihaksen verenkiertoa ja hapensaantia. Nykyään betasalpaajia ja kalsiumkanavaestäjiä määrätään pääsääntöisesti vain potilaille joilla todetaan nopealyöntinen rytmihäiriö. Verisuonia laajentavasta lääkityksestä voi olla hyötyä (ACE-estäjät). Rintaontelosta tai sydänpussista voidaan joutua poistamaan nestettä punktoimalla. Veren hyytymistä vähentävää lääkitystä voidaan antaa veritulpan muodostumisriskin vähentämiseksi. Aikaisemmin paljon käytetyn asetyylisalisyylihapon sijasta voidaan käyttää tehokkaammin veren hyytymistä hidastavaa klopidoogreeli lääkitystä (Plavix). Sairauden yhteydessä melko tavalliset rytmihäiriöt voivat vaatia lisälääkitystä. Hengitysvaikeudella oireileva kissa on usein akuutti hätätapaus. Voimakkaasti oireileva potilas ei kestä mitään rasittavia tutkimuksia tai toimenpiteitä ja potilas voi menehtyä hoitostressin seurauksena. Alustava taudinmääritys pyritään tekemään mahdollisimman pientä raskautusta aiheuttavien ja lisätutkimuksia suoritetaan potilaan tilan vakiinnuttua.

Ennusteen asettaminen on vaikeaa. Selviämisaika oireiden ilmaantumisesta vaihtelee muutamista päivistä useisiin vuosiin. Oireettomien yksilöiden lääkitystarpeesta ei ole yksimielisyyttä.

Muut kardiomyopatiat

Kardiomyopatia tarkoittaa sydänlihaksen

sairautta. Kissalla tavataan HCM:n lisäksi sydänlihassairauden dilatiivista, restriktiivistä ja luokittelematonta muotoa.

Dilatiivinen kardiomyopatia (DCM) johtaa sydänlihaksen supistuvuuden alentumiseen. Tähän liittyy tavallisesti sydämen laajentuminen ja seinämien ohentuminen. Kissalla tämä sairaus johtuu valtaosassa tapauksista tauriini aminohapon puutteesta ravinnossa. Tauriinin lisääminen valmisruokiin on tehnyt dilatiivisesta kardiomyopatiasta harvinaisen sairauden.

Lääkitys on jossain määrin poikkeava HCM sairauteen verrattuna. Dilatiivinen kardiomyopatia on huonoennusteinen sairaus, jollei tauriinilisäys kohenna sydänlihaksen toimintaa. DCM:llä ei katsota olevan jalostuksellista merkitystä kissalla.

RESTRIKTIIVISEKSI KARDIOMYOPATIAKSI (RCM) kutsutaan sairautta jossa lievään sydänlihaksen paksuuntumiseen liittyy lievä supistuvuuden alentuminen. Taudin yhteydessä sydänlihaksessa todetaan siis sekä kardiomyopatian hypertrofiselle että dilatiiviselle muodolle tyypillisiä piirteitä. Vasen eteinen on yleensä laajentunut. RCM johtaa sydänlihaksen jäykkyyden lisääntymiseen ilman HCM:lle tyypillistä merkittävää seinämäpaksuuden lisääntymistä. RCM:n oireet, hoito ja ennuste ovat yhtenevät HCM:n kanssa. Restriktiivinen kardiomyopatia on tavallisempi löydös keski-ikäisillä ja ikääntyvillä kissoilla. Sairauden periytyvyyttä tutkitaan ainakin Pyhä Birma rodulla.

Kissalla tavataan tautitapauksia joissa todetaan voimakas vasemman eteisen laajentuma ja sydämen vajaatoiminta, ilman että kyetään osoittamaan muutoksia sydänlihaksessa, eteiskammioeläpän vajaatoimintaa tai synnynnäistä sydänsairautta. Näitä sydänmuutoksia kutsutaan luokittelematomiksi kardiomyopatioiksi koska ne eivät sovi aikaisemmin esiteltyihin tautiryhmiin. Ultraäänilaitteiden kehittymisen myötä yhä useamman tapauksen syy saadaan selville ja tästä taudinmäärityksestä pyritään vähitellen luopumaan. Eteiskammioeläpän vuoto on melko tavallinen löydös vaikka sairautta on pidetty kissalla harvinaisena. Oireet, taudinmääritys ja hoito noudattavat samoja päälinjoja muiden kardiomyopatioiden kanssa.

KAIKKIEN KARDIOMYOPATIOIDEN yhteydessä voi vakavana komplikaationa ke-

hittä veritulppia päävaltimoihin (arteriellitromboembolia). Verihyytymä eli trombi muodostuu vasempaan eteiseen jos sen osa (embolus) irtoaa verenkiertoon. Seurauksena on verenkierron estyminen tulpasta eteenpäin, josta seuraa takajalkojen halvaantuminen ja voimakas kipuoire. Joskus tulppa estää verenkierron etujalkaan tai suolistoon. Sairastuneilla kissoilla ei tunnu reisipulssia ja leikattu kynsi ei vuoda. Takajalat ovat kylmät, jäykät ja kalpeat. Hoitoennuste on varauksellinen ja uusimisriski on suuri.

Hoitona annetaan kipulääkitystä ja nestehoitoa. Fentanylilaastari on tehokas kivunlievittäjä mutta sen vaikutus alkaa vasta 12-24 tunnin kuluttua. Hyytymisnestelääkitystä käytetään, turvallista se on vain sairaalaolosuhteissa. Taustalla oleva sydänsairaus lääkittään normaalisti.

Pulssin tulisi tuntua 2-3 pv kuluessa. Paraneminen voi viedä viikkoja ja neurologiset sekä lihasvaurion aiheuttamat komplikaatiot ovat tavallisia. Sairaus uusi usein ja keskimääräinen selviämisaika on 180 vrk.

Ennaltaehkäisevän lääkehoidon teho on kyseenalainen ja käynnissä olevasta tutkimuksesta ei välttämättä saada luotettavia tuloksia tutkimuksen toteutustavasta johtuen. Plavix lääkitys saattaa tehokkaammin vähentää uusimisriskiä.

Jalostustutkimukset

HCM sairautta aiheuttava geeni on toistaiseksi löydetty Maine Coon ja Ragdoll roduilta. Maine Coon rodulla löydetyn ns. kakkosmutaation yhteys sairauden kehittymiseen on kyseenalaistettu eikä sen tutkimista tämänhetkellä tiedolla voi pitää perusteltuna. Todennäköisesti sairautta aiheuttavia geenejä löydetään muiltakin roduilta ja aiheuttajageenejä tullaan löytämään useita. Samasta geenistä voi lisäksi löytyä useita muunnoksia joiden taudinaiheutuskyky on erilainen. Geenitestaus on mahdollista ja yhdessä ultraäänitutkimuksen kanssa pyritään löytämään jalostukseen terveet yksilöt. Edellä mainittujen rotujen lisäksi tutkimuksia suoritetaan mm. Norjalaiselle metsäkissalle, Siperiankissalle, Sfinxille ja Rex rodulle ja näille roduille toivotaan tulevaisuudessa myös geenitestiä ultraäänitutkimuksen tueksi. Lisääntyntä sairastavuutta todetaan muissakin roduissa joissa sairastuvuus voi olla sukulinjapainotteista. Uusina rotuina tutkimuksia on käynnistetty Persialaiskoille ja Pyhäbirma rodulle. HCM geenien penetraatio todennäköisesti vaihtelee yhtenevästi ihmisellä sukulinjoissa esiintyvän HCM geenin kanssa. Ihmisellä on löydetty 11 sarkomeeriproteiineja koodaavasta geenistä yli 450 HCM sairautta aiheuttavaa virhettä. Kaikki geeniä kantavat yksilöt eivät sairastu yhtä vakavasti, varsinkin jos kissa on heterotsygootti mutaatiogeenin suhteen. Geenitestatuista kissoista n. kolmasosa on positiivisia mutaatiolle mutta vain n. 3-4 % on homotsygootteja mutaation suhteen.

Tämänhetkisen suosituksen mukaan mutaatiogeenin kantajista homotsygootteja yksilöitä ei tule käyttää jalostukseen. Heterotsygootteja voidaan jalostaa terveen yksilön kanssa ja jälkeläiset testataan. Ultraäänitutkimuksessa positiivisia yksilöitä ei käytetä jalostukseen. Jos tutkimustulos on rajatapaus, harkitaan jalostuskäyttöä 2-3 vuoden iässä suoritettuna kontrollitutkimuksen jälkeen jos tutkimustulos ei muutu positiiviseksi.

Ultraäänitutkimusta suositetaan ensimmäisen kerran 1-1,5 vuoden iässä, sen jäl-

SC Morgunstrálan Hot'n Sweet, DVM (NFO n 09) synt. 29.6.2009

isä: IC Timian's Valdemar Sejr, (NFO w)

emo:ZACS Fragilite (NFO n 09 23)

kasvattaja : Joan Jacobssen, Tanska

omistaja: Sari Sinkko

Hottis valmistui Supreme Championiksi 17.2.2013 Jyväskylässä ja saavutti Distinquished Merit arvonimen 23.2.2013 Tallinnassa.

Kuva Alfafoto

keen n. vuoden välein 3-5 vuoden ikään asti riippuen jalostuskäytöstä.

PÄÄOSIN RUOTSALAISESSA AINEISTOSSA eniten Suomessa tutkituilla roduilla, Maine Coon, Ragdoll, Siperialainen ja Norjalainen metsäkissa, sairaiden tai rajatapauksen osuus tutkituissa kissoissa oli 10 prosentin molemmin puolin. Hallitseva löydös on HCM. Ragdoll ja Maine Coon roduissa sairastavuus näyttäisi vähentyneen geenitestauksen ja aktiivisen ultraäänitutkimuksen ansiosta.

Suurinta esiintyvyyttä todettiin odotetusti Sfinxillä ja Brittiläisellä lyhytkarvalla, ja hieman ennakoimattomasti Persialaisella kissalla ja Exotic-rodulla. Näiden rotujen kohdalla sairaiksi tai rajatapauksiksi oli lausuttu 15-20 prosenttia tutkituista yksilöistä. Birmalla lukema on 10 % luona mutta päälöydös on sydänlihassairauden restriktiivinen muoto, RCM.

Kaikista tutkituista kissoista HCM oli todettu 3,7 prosentilla. Rajatapauksiksi oli lausuttu 4,6 prosenttia, joista siis osa osoittautuu seurannassa terveiksi.

Rex-rotuja on tutkittu Suomessa vielä varsin vähän ja sydänsairauksien esiintyvyydestä on vaihtelevia käsityksiä. Viimeinen saamani tilastoitu aineisto perustuu Ruotsissa suoritettuihin sydäntutkimuksiin. Tässä aineistossa Rex-rodut on arvioitu yhtenä ryhmänä ja tutkituista kissoista yli 15 % on lausuttu joko sairaiksi tai rajatapauksiksi. Vaikka aineisto ei perustu Suomessa tehtyihin sydäntutkimuksiin viittaa se selkeästi merkittävään sydänsairauksien esiintyvyyteen Rex rotuisilla kissoilla. Suositukseni tällä hetkellä Rex kasvattajille on tutkituttaa jalostukseen suunnitellut yksilöt. Jos jossain linjassa ilmaantuu merkittävää sydänsairauksien esiintyvyyttä, on syytä harkita myös esim. jo kastroitujen yksilöiden tutkimista kokonaistilanteen arvioimiseksi. Yli 7 vuoden ikäisillä kissoilla toissijaisten sydänmuutosten esiintyvyys lisääntyy ja näiden tutkiminen ei ole perusteltua jollei kissalla todeta kuuntelussa löydöksiä tai sydänsairauksen viittaavia oireita. Esim. tuontiyksilöiden mukana linjaan uutta geeniaineista tuovat yksilöt on suositeltavaa tutkia ennen jalostuskäyttöä. Samaa suositusta voi soveltaa mm. Persialaiseen kissaan, Brittiläiseen ja Eurooppalaiseen lyhytkarvaan ja Exotic rotuun sekä Birmaan

Enemmän tutkituissa roduissa voidaan

Norjalaisten metsäkissojen HCM-ultrauspäivä Lahden Vethausissa

Norjalainen metsäkissa ry järjesti HCM ultrauspäivät 12-13.7. Lahden Vethausissa. Ultrauksen suoritti alan spesialisti Seppo Lamberg. Yhdistyksemme on sitoutunut terveysohjelmaan ja näin ollen kaikkien ultrattujen kissojen tulokset ovat menneet PawPedsiin.

Ultrauspäivät olivat oikein onnistuneet ja kaikkiaan kissoja saatiin paikalle 18kpl, vaikka vielä pari olisi mahtunut mukaan. Ultraukseen saatiin neuvoteltua sopimushinta joka oli muutaman kymmenen euroa normaalia halvempi ja tämän lisäksi kissoilta ei mennyt enää erikseen poliklinikkamaksua eikä muita maksuja. Royal Canin lahjoitti jokaiselle käyneelle kissalle alennussetelin seuraavan ruokasäkin hankintaan. Tutkimuksen yhteydessä oli mahdollista antaa myös verinäyte Hannes Lohen tutkimukseen kissojen geenipankkiin.

OMAKOHTAISET KOKEMUKSET päivästä olivat todella hyvät. Sepon taito käsitellä kissoja on erittäin ammattitaitoista ja ystävällistä. Kissat eivät tutkimuksesta stressanneet yhtään vaikkakin ultraukset otettiin moneen kertaan ja näin varmistuttiin että mittaustulokset ovat mahdollisimman tarkat. Hän myös kertoi meille mitä kaikkea sydäimestä mitataan ja tutkitaan sekä näytti tarkkaan kaikki kohdat koneelta. Näin kerrottuna on helppo ymmärtää mitä ja miksi tutkitaan.

Koska jokaista tutkittavaa kissaa varten oli varattu hyvin aikaa, eh-

dimme vielä keskustelemaan yleisellä tasolla norjalaisten metsäkissojen HCM-tilanteesta suomessa sekä viime aikojen tutkimuksista.

TUTKIMUSPÄIVIEN ANTI oli hyvä ja yhdistyksen puolesta olemme ajatelleet seuraavan yhteisen HCM-ultrauksen järjestämistä loppuvuodesta tai viimeistään alkuvuodesta, hyödyntäkää ihmeessä tarjous seuraavalla kerralla. Heti kun seuraavan yhteisultrauksen päivämäärä varmistuu niin siitä tiedotetaan ainakin kotisivuilla sekä yhdistyksen facebook-sivuilla. Voit myös tiedustella asiaa hallituksen jäseniltä.

TÄSTÄ LEHDESTÄ löydät vielä erikseen Seppo Lambergin kirjoituksen HCM sydänsairauksista, kannattaa lukea!

KIITOS VIELÄ KERRAN Seppo Lambergille / Vethausille sekä kaikille ultraukseen osallistuneille.

*Tapahtuman puolesta,
Jarkko Kousa*

*Kirjoittaja:
Seppo Lamberg
Pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri
Univet Lahden Eläinlääkäriasema*

tukeutua osin geenitestaukseen ja arvioida tutkimistarvetta enemmän linjakohtaisesti koska linjojen sairastavuudesta on jo kokemuseräistä tietoa.

FI*FoxyPaw's Hoodoo Doll (NFO n 09 22)

s. 8.10.2011

Valmistui Grand Interational Premioriksi 7.7.2013 Kempeleessä. Omistaja: Minna Rytönen

Ylpeät vanhemmat: GIC S*Kullehoppans Vidar & SC FI*FoxyPaw's Bibbity-Boo, DVM

Kasvattaja: Karita Sumell & Mikael Axelqvist

9.6.2013 Latvian Saulkrastissa valmistui International Premioriksi

IP, GIC Hillevillan Rebekka "Cindy" (NFO n 09)

synt. 05.07.2008

isä: SC FIN*Marmatin Armas (NFO n 23)

emo: CH FIN*Ratsutallin Hillevi (NFO f 24)

om: Taru Kyntäjä , FIN*Draconian

kasv: Ulla Lammi, kuvat: Tessa

IP&EC Hopeahännän Sylvesteri (NFO ns 09)

om. ja kasvattaja Sari Sinkko

Saavutti arvonimen DVM 13.4.2013 Kuopiossa ja

valmistui International Premioriksi 20.4.2013 Pietarissa

kuva © Jean Michel Labat, Royal Canin

Sohva - Champion 2013

Vuoden 2013 vaihtoehtoiseen vuodenkissa kilpailuun kaivataan lisää osallistujia! Onko kissallasi tuuhein turkki, komein kauluri, suurimmat korvat, pöyheimmät pussihousut, pisin häntä tai sielukkaimmat silmät? Vai onko se luonteeltaan loistavin letkeä kotileijona?! Kerro meille mikä tekee juuri sinun kissastasi vuoden 2013 Sohva-Championin!

Kilpailuun voi osallistua millä tahansa kissaa kuvaavalla; valokuvalla, piirroksella, kirjoituksella tai näiden yhdistelmällä. Kilpailuun voivat osallistua kaikki norjalaiset metsäkissat ikään ja sukupuoleen katsomatta. Näyttelytitteleitä tässä kilpailussa ei tarvita vaan riittää että kissasi on kotonaan se maailman paras kissa.

Osallistumiset osoitteeseen mettis@norjalainenmetsakissa.fi ot-sikolla 'Sohva Champion'. Parhaat palkitaan ja esitellään vuoden viimeisessä lehdessä.

KAIKKI MUKAAN KILPAILUUN!!!!

Tähtitassun HuliVili Tampereelta Sohva Champion, joka tykkää istua ihmisten tapaan myös sohvalla.

Kesällä istuskelu ja hännän halaus jatkuu ulkona.

Sopisin Sohva Championiksi, koska olen jo Pirkkahallin Champion eli voittanut siellä kaikki kolme avoimen luokan sertiäni.

Narrasin, enhän kastraatista voikkaan tulla champion.

Kuvat otti ja lähetti:

Maija Piili
Tampere

Snowmate`s Gabrielle Solis

Ruusun kanssa olen käynyt muutaman kerran näyttelyissä, mutta hän ei oikein viihtynyt siellä. Näyttelymenestystä tärkeämpää on tämä kotona eletty elämä. Ruusu on upea ilmestys häntä pystyssä paikalle liikkeessään, vaikkapa hellyyttä ja ruokaa pyytämään tullessaan. Ruusun paras kaveri on kotikissa Viiru. Pari vuotta sitten Ruusun huuleen tuli pelottava patti ja se piti poistaa leikkaamalla. Leikkauksen takia huuleessa on ikuinen arpi ja sen vuoksi Ruusu on aina vaan rakkaampi. Patti osoittautui allergiaksi. Ruusun suurinta herkkua ovat juustokarkit. Ruusulla on upea tuuheita turkki ja mahavat villahousut.

Taru Tapper-Heimonen

Roosan opas näyttelyissä käyttäytymiseen

Roosa (Lolcat's Rose, NFO f, s. 31.1.2013) on tällä hetkellä 7kk ikäinen mettis-tyttö, jolla on jo jonkin verran kokemusta näyttelyissä käymisestä ja tässä on Roosan vinkkejä siitä miten näyttelyssä voi käyttäytyä.

Roosan vanhemmat ovat CH BlackOnyx Indigo (NFO n) & IC Lolcat's Padme (NFO f 24). Kasvattaja ja omistaja Kaisa Savolainen

Kuvat: Pauli Araneva, Kaisa Savolainen, Ann-Marie Määttä

Kissan aktivoiminen ja ongelmien ratkaisuja

Lemmikkieläinliikkeessä työskennellessä törmää monenlaisiin ongelmiin, joita omistajilla on kissojensa kanssa. Useimmiten ongelmat johtuvat siitä että omistaja ei ole lainkaan perehtynyt lemmikkinsä ominaisuuksiin, siis kissaan eläimenä ja sen lajin mukaiseen käyttäytymiseen.

Ihmiset luulevat että, kun otetaan löytöeläintalosta kissa ja kohta toinen ja sitten ne laitetaan yhteen, kaikki sujuu ongelmitta. Lähtökohtaisesti tällaisessa tapauksessa voi olla ongelma jo siinä että kissa on vieroitettu emostaan liian aikaisin ja se ei ole oppinut riittäviä sosiaalisia taitoja – pahimmassa tapauksessa koko tulevaisuus on siis jo tuhattu. Moni ottaa myös kotikissan kaveriksi rotukissan ja ongelmia voi tulla. Toki ongelmia voi tulla rodusta riippumatta. Kissaharrastajana minut kutsuttiin kouluttamaan lemmikkieläinliikkeiden kauppiaita ja myyjä siinä kuinka he voisivat vastata asiakkaiden ongelmiin. Tässä muutamia ajatuksia, jotka perustuvat omiin kokemuksiini ja Helena Telkänrannan kirjaan ”Matka kissan mieleen”.

Ensisijaisesti omistajan tulisi muistaa: Kissalla on voimakas tarve metsästämiseen! Leikkiminen on erinomainen keino korvata metsästäminen. Saalistusleikkejä leikkivän kissan aivoissa erittyy mielihyvää tuottavia kemikaaleja, jolloin kissa on kotioloissa rauhallisempi ja onnellisempi.

PARAS LEIKKI ON sellainen, joka jäljittelee metsästyksen kaikki vaiheita: kissa havaitsee saaliin kun se kuulee liikettä, näköhavainto vahvistaa saaliin olin paikan. Tätä voi jäljitellä kotiloissa esim. raaputtamalla lattiaa kevyesti, jolloin kissa kiinnostuu saalistamisesta. Kun se kiinnittää huomionsa ääneen, laitetaan saalis liikkeelle, eli pallo pyörimään. Kissa tuijottaa, vaanii (heiluttaa takamustaan), hyökkää ja sieppaa leluun, juoksee piiloon ja tappaa sen takajaloilla avaten saaliin vatsan syöntiä varten. Kissan mielihyvä on suurin kun se saa viedä koko sarjan läpi, edes silloin tällöin, esimerkiksi pari kertaa viikossa. Pelkällä huiskalla leikittämisessä kissa saa käyttää saalistajan käyttäytymisestään vain murto

osan ja se ei väsytä sen aivotoimintaa kuten saalistus alusta loppuun.

Monien omistajien mielestä kissat ovat hyvin vaativia lelujensa suhteen. Sehän on selvää, koska luonnossakin ne saalistaisivat erilaisia eläimiä: hiiriä, liskoja ja karpäsiä. Kissan näkökulmasta parhaat lelut ovat pienet, kevyet ja herkkäliikkeiset. Omistajan kanssa yhteisiin leikkeihin sopivat narun perässä olevat lelut ja huiskat. Pennut leikkivät paljon ja melkein millä vain, rapiseva paperipallo sopii leluksi jo pelkästään. Aikuisemmat kissat ovat vaativampia lelujen suhteen ja ne vaativat erilaisia leluja ja viihdykkeitä.

Kissanminttu

Monesti kissalle halutaan ostaa kissanminttuleluja. Kissanmintussa vaikuttava aine on nepetalaktoni. Se on yksi 14 kemiallisesta aineesta joiden hengittämisen tiedetään vaikuttavan kissan käyttäytymiseen (muuta esim. valeriaana). Tutkimusten mukaan 30 - 50% kissoista ei reagoi kissanminttuun lainkaan. Niillä joilla aine vaikuttaa sen vaikutusmekanismi on kuin huume.

Kokeissa ihmiset polttivat kissanminttua – vaikutukset olivat samat kuin marhuanan polttamisella. Kissan reaktiot kissanminttuun ovat: ravistelee päätään, tuijottaa ja kuolaa, hieroo päätään minttuun ja väräyttelee selkänahkaansa, sitten se kierähtää kyljelleen ja jotkut loikkivat – vaikutus kestää muutaman minuutin.

Ovatko minttulelut sitten suositeltavia? Tietävästi kissanminttu ei aiheuta riippuvuutta (asiaa ei ole tosin tutkittu). Kissan aktivoinnissa kuitenkin liikkuvat lelut tuottavat luonnonmukaisempaa mielihyvää.

MONESTI KISSAT KÄYTTÄYTYVÄT omistajan mielestä huonosti joutuessaan olemaan pitkiä aikoja yksin kotona. Kissat ovat so-

siaalisia, ja omistajan ollessa paljon poissa kotoa tulisi kissoja olla kaksi. Omistaja voi myös helpottaa kissan oloa leikittämällä sitä koko saalistetun useammin. Lisäksi voi miettiä päivittäisten asioiden tekemistä erilailla. Ihmiset eivät saa leikkiä ruualla, mutta kissahan rakastaa leikkiä ruualla ja luonnossakin ne saalistavat vaikka ei olisi nälkääkään. Eli ruualla leikkiminen on kissasta kivaa. Vaihtoehtona ruokintatapa voi olla, että kuivaruoaka annetaan vain aktiivointileluista tai muroja heitellään ja kissa noutaa.

Kissalle voi myös tuoda ulkoa tuliaisia: Oksa tai käpy ovat mukavia heitellä ja niissä on myös uusia tuoksujia, jotka tuovat kissalle mielihyvää.

Kissat tarvitsevat korkeita tähytyspaikkoja. Valmiit kiipeilypuut ovat helppo vaihtoehto ja vain mielikuvitus on rajana kun kissa itse keksii paikkoja. Jos paikat ovat omistajan mielestä ei-toivottuja, kannattaa rakentaa tai ostaa sallittuja vaihtoehtoja.

VAARAT VAANIVAT VAPAANA liikkuvaa kissaa! Eläinsuojelulaki edellyttää lemmikin olevan 100 % omistajan valvonnassa koko ajan. Joten henkilö joka laskee kissansa liikkuman ulkona vapaasti toimii myös lainvastaisesti, ja asettaa kissansa täysin turvattomaksi kaikille ulkona oleville vaaroille.

Kissan ulkoiluvaihtoehtoina ovat siis ulkoilu valjaissa, verkotettu parveke tai muu tila tai tarha. Näistä erilaisista vaihtoehtoissa on monissa Mettis-lehdissäkin ollut juttuja ja netistä löytyy lisää vinkkejä. Norjalainen metsäkissa rakastaa ulkoilua, mutta viihtyy myös täysin sisäkissanakin jos sille tarjotaan riittävästi leluja ja muita virikkeitä kiipeilymahdollisuuksineen.

Engelmat

Jos tuntuu että kissalla on ongelma käyttäytymistä, niin mitä aiemmin se havaitaan sen helpompi asia on yleensä hoitaa.

Ensin tulee sulkea pois vaihtoehto onko syynä fyysinen sairaus? Mikäli fyysistä syytä ongelmakäyttäytymiselle ei ole, niin kissan teot ovat sen keino yrittää ratkaista sen tunnetilassa vallitseva ongelma. Ensin meidän on yritettävä ymmärtää minkä tunnetilojen vallassa kissa toimii. Kaksi samalle näyttävää ongelmaa voivat johtua aivan eri syistä, joten ratkaisutkin ovat erilaisia.

Mietittäviä kysymyksiä:

- Ilmenikö ongelma jonkin muutoksen jälkeen?
- Tapahtuuko ongelmaa vain tiettyjen ihmisten seurassa?
- Tapahtuuko ongelmaa vain tiettyyn aikaan päivästä?
- Johtuuko ongelma kissan vaistojen ja kotiympäristön yhteen törmäyksestä?
- Voiko kotona tehdä muutoksia, että kissa pääsee toteuttamaan itseään paremmin?

Tässä muutamia ongelmia ja niihin ratkaisuvaihtoehtoja

Riippuvainen kissa: On monesti sisäkissa, jolla on liian vähän virikkeitä. Ratkaisu: Ympäristöön enemmän virikkeitä tai jos mahdollista hankitaan kissalle kaveri.

Kissa naukuu yöllä: Omistaja antaa ruokaa, ja kissa on tyytyväinen. Ongelmana on se että kissa on kouluttanut omistajansa palvelemaan itseään yöllä. Ratkaisu: Lopetetaan yksinkertaisesti ruuan antaminen yöllä: älä palkitse kissaa naukumisesta, älä anna ruokaa (tämä voi viedä KAUAN)

Kissan koulutuksessa palkitsematta jättäminen toimii parhaiten. Rankaisu ei toimi lainkaan – se vain johtaa uusiin ongelmiin koska kissa menettää luottamuksen omistajaansa (esim. kissa joka merkkää saa rangaistuksen, hermostuu ja kissa merkkää vain enemmän).

Merkkailu: On kissan normaalia toimintaa, jonka leikkaaminen lopettaa, jos syynä

ovat seksuaaliset syyt. Merkkailua lisää erilaiset ärsykkeet: kilpailutilanne, tarve tulla hyväksytyksi, liian suuri kissamäärä tai kissan epävarmuus.

Ongelmaa voi helpottaa se että yritetään vähentää kilpailutilannetta, Mahdollisuuksien mukaan liian moni leikkaamaton naaras tai uros ei asuisi yhdessä. Hiekkalaatikoiden määrän tulee olla riittävä. Laatikoita pitää siivota useasti ja mikä tärkeintä, hiekan tulee olla kissalle mieleistä. Tiloja ei kannata pestä ammoniakki tai klooripitoisilla aineilla, se vain lisää pissimisintoa.

Joskus kissa merkkää esimerkiksi uuden tyttöystävän tavaroita: pissii käsilaukkuun tai meikkipussiin. Omistaja mieltää tämän protestiksi vaikka tosiasiaassa kissa vain hakee hyväksyntää uudelta sen reviirille tunkeutuneelta yksilöltä. Luonnossa on tutkittu kissayhteisöjä ja yksinäinen kissa pyrkii lauman jäseneksi käymällä pissalla lauman reviirillä, tekemällä itsenä tutuksi jotta lauma voi hyväksyä sen jäsenekseen. Joten kissan viesti tässä tilanteessa on päinvastainen kuin omistaja luulee, kissa sanoo: Pissaan laukkuusi – oletko ystäväni ja hyväksyt minut?

Epäsiisteys: Pissaaminen väärään paikkaan pennuilla ja nuorilla kissoilla on AINA syynä epäsiisteys, ei varhaismerkkäminen tai mielenosoitus. Tähän ratkaisuna: Liikkuma alue on rajoitettava, esimerkiksi niin että kissa on yksin ollessaan vain yhdessä/muutamassa huoneessa. Kannattaa laittaa useita laatikoita eri paikkoihin. Varsinkin pissatulle kohdalle laitetaan laatikko. Sisäsiisteys koulutus voi kestää pari viikkoa. Monesti on käsitys että kissat ovat luonnostaan sisäsiistejä, mutta joskus ne tarvitsevat enemmän apua. Pikkukissalle uuteen kotiin muutto voi saada aikaan sen että pissataan ohimennen johonkin mukavan pehmeään. Mutta järjestelmällisyys palauttaa siisteyden. Jälleen tulee muistaa myös se, että hiekan tulee olla kissalle mieleistä!

Huonekalujen kynsiminen: Reviirin merkitseminen kynsimällä on kissan luonnollista käyttäytymistä. Jos kissalle ei anneta oikeaa vaihtoehtoa (esim. raapimispuuta/

lautaa) se stressaantuu ja kynsii vain lisää ja voi aloittaa merkkailun virtsaamalla tai ulostamalla. Kynsien leikkaaminen oikean pituisiksi vähentää myös luonnollisesti kynsimistä.

Kissa rauhoittelee itseään kynsimällä. Jos omistaja kiljuu sille: Pois – on tuloksenä se että kissa vain hermostuu ja kynsii lisää! Kun kissa kynsii ei-toivottua kohtaa, nostetaan se rauhallisesti ja siirretään se oikeaan paikkaan, niin että kissan aivoissa rauhoittava signaali säilyy ja se voi jatkaa raapimistaan luvallisessa paikassa.

Huonekasvien ja sähköjohtojen syöminen:

Kissa etsii vain leikkikaluja, eli ratkaisuna on yksinkertaisesti että ne on poistettava kissan ympäristöstä ja on annettava lisää erilaisia leikkimisvaihtoehtoja

Lihominen: Syynä: Liian vähän liikuntaa ja liian virikeköyhä ympäristö. Kissa yleensä luonnostaan syö sopivasti, mutta jos sen elämän ainoa sisältö on ruokakuppi, voi seurauksena olla lihominen. Silloin taas leikitään ruuan kanssa ja lisätään aktiivointia elämään. Näin ruoka ei ole ainoa elämän kohokohta

Arkuus ja pelot: Pentujen kasvuympäristön levottomuus/virikkeettömyys näkyy pennussa, mutta yleensä perinnöllinen arkuus ilmenee myöhemmin. Ratkaisuna on, että hitaasti totutetaan kissa pelkoa aiheuttaviin tilanteisiin. Toimitaan kissan ehdoilla eikä pakoteta sitä kohtaamaan tilannetta tai asiaa jota se pelkää vaan annetaan sen itse tutkia ja tutustua siihen.

Hyökkäävyys: Jos kissa hyökkää omistajan jalkoihin voi syynä olla, että kissa ei ole pentuna oppinut mikä on sopiva leikkikohde ja mikä ei, joten se hyökkää omistajan nilkkoihin – eli kissa leikkii sille luontaisella tavalla. Ratkaisuna tähän: Ei vastahyökkäystä, koska silloin kissalla syntyy vastareaktion aggressio ja leikki voi saada vain hurjemman luonteen. Yritetään leikitettävyyden suuntaamista toisiin kohteisiin, palloon tai muuhun leluun joka heitetään kissalle juuri ENNEN kuin se hyökkää nilkkaan kiinni. Jos lelu lentää

samalla hetkellä, oppii kissa päinvastoin että nilkkaan pureminen = leluautomaatti.

Imeskely: Tämä on hyvin yleinen ongelma. Helena Telkänrannan mukaan syynä on emon aliravitseminen. Itse olen sitä mieltä että asiassa voi olla myös perinnöllisyyttä. Oman kokemuksen mukaan jotkut kissat vain jäävät enemmän koukkuun imemisrefleksiin kuin toiset.

Vaatteiden syömistä on saatu vähennettyä lisäämällä kissan elämään virikkeitä. Jos tapa on jo pennusta asti voi sitä olla vaikea saada pois. Vaaratilanteita voidaan välttää antamalla kissalle sopivia kangaslaatuja jotka eivät ole vaarallisia.

Liiallinen peseytyminen: Omistajan tunnetilat vaikuttavat kissaan stressaavasti, jolloin nuoleminen rauhoittaa kissaa, mutta samalla myös stressaa sitä. Usein ainut hoito on omistajan elämän tapojen muutos tai kissan muuttaminen uuteen kotiin.

Karkote vai ei: Melkein voi sanoa että ikävä kyllä yksi eniten kysytyistä tuotteista lemmikkieläinliikkeessä ovat karkotteet. Monessa tilanteessa kuitenkin Feliway voi ratkaista ongelman paremmin kuin karkote! Jos ongelmakäyttäytymisen syynä on stressi ei sitä helpota karkotteen käyttäminen; sehän vain lisää kissan stressiä!

KAIKEN KAIKKIAAN KANNATTAA perehtyä kissan sieluelämään ja miettiä mistä ne ongelmat johtuvat. Kaksi kissaa aikuisena yhteen laitettuna eivät välttämättä ole parhaat ystävät, ainakaan heti. Asioille voi kuitenkin tehdä paljon ja ne voivat oppia elämään samassa talossa, omilla reviireillään, jos omistaja haluaa nähdä vaivaa asioiden eteen. Tavoitteena on hoitaa ongelman syy, silloin saadaan pysyvä ratkaisu ja onnellinen kissa voi elää onnellisessa perheessä.

Teksti: Sari Sinkko

SC Hopeahännän Pablo Picasso, JW, DVM (NFO d 03)
isä: SC Morgunstrálan Hot'n Sweet, DVM (NFO n 09)
emo: SP Hopeahännän Haley Quinn (NFO fs 09)
kasvattaja ja omistaja: Sari Sinkko

SP FluffyTail's Love Of MyLife "Tuisku" (NFO f 03 22)
synt. 11.1.2009
valmistui Supreme Premioriksi Tampereella 25.5.2013.
isä: FluffyTail's Immortal Isaac
emo: FluffyTail's Kaylee Katal
omistaja: Katja Laakkonen
kasvattajat: Kirsi & Seppo Ihalainen
kuva: Tessa

Tuomarihaastattelussa Pia Nyman

Paikkakunta: Helsinki

Kasvattajanimenne, mitä rotuja kasvatte? Kasvattajanimi Nazarliik (= turkkilainen onnen amuletti, sininen silmä joka suojaa pahalta). Kasvattanut turkkilaisia angoroita vuodesta 1994, noin 100 pentua, ja itämaisia lyhytkarvoja kaksi pentuetta.

Mitä kissoja teillä tällä hetkellä? Käyttökö näyttelyissä omien kissojenne kanssa? Kotona asustaa tusinan verran vakituksia asukkaita, mutta suurin osa vanhempia kastraatteja. Näyttelyissä käyn harvakseltaan ja varsinaisia näyttelykissoja on 5 kpl tällä hetkellä.

Arvosteltavat kategoriat: Kategoriat II ja IV tällä hetkellä, opiskelu meneillään kategoriassa III.

Kuinka kauan olette toimineet tuomarina? Kategorian II tutkinnon suoritin 2005, joten tuli juuri 8 vuotta täyteen. Katgoria IV tutkinto on tuoreempi, sen tein kesällä 2011.

Parhaat ja ikimuistoisimmat kokemukset tuomarina? Parhaat hetket liittyvät tietysti ikimuistisiin kissoihin, niitä on useita ja joka rodussa omansa. Varsinkin kissa joka nauttii esiintymisestä ja rakastaa ihmisiä jää mieleen. Täytyy sanoa että erityisesti ilahdun kun näen oman rotuni eli turkkilaisen angoran hyvätasoisia edustajia, koska se on niin harvinainen näyttelyissä.

Entäs haastavimmat hetket tuomarina? Ikävintä on nähdä kissa joka on huonossa kunnossa – ja tuotu näyttelyyn. Sairas, liian laiha, lihava tai likainen kissa vie aina fiilikset... Omistaja on aina vastuussa kissansa kunnosta, eikä varsinkaan kissan terveydellä pidä leikkiä. Erityisesti liikalihavat kissat ovat ikävä nähdä tuomarin pöydällä. Tapaankin sanoa että ylipaino ei ole kissan oma valinta, se on yleensä omistajan aiheuttama ongelma. Tällaisista asioista huomauttaminen on tuomarillekin

ikävä tehtävä, eikä sitä toivoisi eteen tulevan missään päin maailmaa.

Mitä mieltä olette norjalaisesta metsäkissan kehityksestä sinä aikana kun olette rotua seuranneet tuomarina/kasvattajana? Metsäkissojen taso on ollut tuomariurani ajan tasaisen hyvä, erityisesti Ruotsissa jossa olen arvostellut paljon. Taso vaihtelee tietysti Euroopan eri puolilla, mutta suurimmalta osin mitään suuria muutoksia ei tyypissä näinä vuosina näkynyt.

Miltä mieltä olette norjalaisesta metsäkissasta tällä hetkellä? Norjalainen metsäkissa on perusrotu, jonka soisin säilyvän rotevana ja luonnollisena rotuna. Luukeromalliset ja ylipitkät kissat toivottavasti eivät yleisty...

Poikkeako suomalaiset metsäkissat muissa maissa arvosteltavista metsäkissoista ja miltä suomen tilanne mielestänne näyttää muihin verrattuna: Suomessa metsäkissojen kasvatus on erittäin korkea-tasoisista, ja arvotettua ympäri maailman. Meillä on täällä erinomaisia, vanhoja linjoja joita kannattaa vaalia. Uusi ei aina tuo mukanaan pelkkä hyvää, siksi kasvattajille antaisinkin ohjeeksi vaalia sitä minkä hyvin tuntevat ja ovat hyväksi havainneet.

Tämä pätee tietysti kaikkiin rotuihin.

Mitä tulisi mielestänne huomioida metsäkissojen kehityksessä tulevaisuudessa: Vahvan rungon ja turkin säilyttäminen on mielestäni olennaisin kehitykseen liittyvä asia.

Mitä neuvoja/ohjeita teillä olisi näyttelyihin valmistautuessa: Näyttelyihin valmistautuminen on 90% jokapäiväistä hoitoa ja 10% viime hetken valmisteluja. Mikäli kissa voi hyvin ja saa monipuolista, hyvää ruokaa ei sen näyttelyvalmisteluihin tarvita kovinkaan paljoa työtä. Mutta odotan että kaikki kissat jotka näyttelyssä pöydälleni tulevat ovat takuttomia ja puhtaita. Mieluummin ohut turkki kuin kampaamaton, kunhan laatu on oikea.

Oletteko tuomarina muissa maissa käydessänne tai muihin rotuihin verrattuna havainneet jotain sellaista jota metsäkissayhdistyksen tai metsäkissaharrastajien tulisi huomioida: Monet rodut ovat jalostuksen myötä pienentyneet ja pentueiden kokokin on pienempi kuin aikaisemmin. Sukutaulujen seuraaminen ja perimän vaihtelu kasvatustyössä on ensiarvoisen tärkeää, kaikissa muissakin roduissa tietysti mutta erityisesti tällaisessa luonnonrodussa.

Norjalaisen metsäkissan ystäväkirja - Hella -

Nimeni on: EC FJ*Jähtitassun Balladi
Helena, kotoisammin Hella.

Asun sellaisessa talossa jossa: On kaksi
kerrosta, paljon tilaa... ja monta hyvää piilo-
paikkaa!

Perheeseeni kuuluu: Ruokahuollosta vas-
taavien kaksijalkaisten lisäksi kuusi muuta
metsäkissää.

Elämä olisi kurjaa ilman: Päivittäistä masu-
hierontaa, jota haluan palvelijoilta heti aamusta
ensimmäisen kerran.

Pärjäisin hyvin ilman: Kynsien leikkuuta ja
turkin pesua.

Olen ylpeä itsestäni koska: Olen talon
kaunein, ainakin omasta mielestäni.

Pelkään kaikista eniten: Kovia ääniä ja kirkuvia lapsia.

Jos en olisi norjalainen metsäkissa, olisin aivan varmasti: Varmaankin missi tai malli
sillä olen niin kaunis edelleen.

Maailman paras paikka on: Sellainen, josta kukaan ei osaa minua etsiä.

Jos saisin itse valita, söisin mieluiten: Takapihallaamme kasvavaa "puppeheinää". Joisaalta
melkein kaikki ruoka on myös hyvää ja se näkyy vähän muodoissani.

Paras kaverini on: Masuhierojan lisäksi varmaankin samassa talossa asuva tyttäreni Namu.

Suurin saavutukseni elämässä: On ehdottomasti seitsemän jälkeläistäni. Erityisen ylpeä olen
lasteni ihanista luonteista.

En ole kovinkaan ylpeä siitä, että: Välillä ärhentelen tyttärelleni Namulle. Mutta puo-
lustukseksi on sanottava, että Namu osaa kyllä olla välillä todella rasittava höpöttäjä ja kylkeen
liimautuja.

Elämän tarkoitus on: Saada rakkautta ja masuhierontaa joka päivä, kesällä haluan heinä-
ateriani päivittäin.

Ystävänkirjaan haluaisin haastaa seuraavaksi:

FJ*FoxyPaw's Indianin WitSarin kissalasta.

Kasvattajahaastattelussa Katinkurun

Nimi: Jenni-Riikka Wacklin & Kai Nas-kali

Paikkakunta: Pornainen

Kasvattajanimenne: Katinkurun

Mitä kissoja teillä on tällä hetkellä:

Tällä hetkellä meillä asustelee yhteensä seitsemän norjalaista metsäkissaa; kaksi leikkaamatonta naarasta, kolme kastroatti naarasta ja kaksi kastroatti urosta.

Ensimmäiset metsäkissamme ovat tänä vuonna 8 vuotta täyttävät sisarukset Brella eli EC FIN*Tähtitassun Purr Kissa (NFO f 09 24) ja Hetja eli EC FIN*Tähtitassun Purr Iina (NFO f 03 23). Brella ja Hetja ovat kissalamme ehdottomat 'grand old ladyt' joiden valtaa ei nuoremmilla käy kiistäminen vaikka molemmat ovatkin jo siirtyneet kastroattikerhoon.

Naaraiden kastroattikerhoamme täydentää myös ikioma 'harlekiinitorpedomme' Iinu eli EC FIN*FoxyPaw's Indian Woman (NFO f 02 21), jolla ei vauhti ole hiipunut vaikka seitsemää ikävuotta lähestyykin. Iinun pentuemäärä jäi valitettavasti vain yhteen; Iinulla todettiin kaksi kertaa vuoden sisällä hormonaalinen maitorauhaskasvain joiden ehkäisemiseksi ainoa järkevä hoito oli kissan sterilointi.

Urosten kastroattikerhoon kuuluvat puolestaan muhkeat karvaiset kissaherrat Bjarki eli SP,GIC FIN*FoxyPaw's Baron,JW,DVM,DSM (NFO ns 24) ja pik-

EC FIN*Tähtitassun Purr Iina eli Hetja ensimmäisten pentujensa kanssa 2008

kuveljensä Dusty eli IP,SC FI*FoxyPaw's Dusty Miller,DSM,DVM (NFO ds 24); Brellan ja Hetjan kotivävyt. Bjarkilla on ollut kissalassamme kaksi pentuetta ja Dustylla kolme.

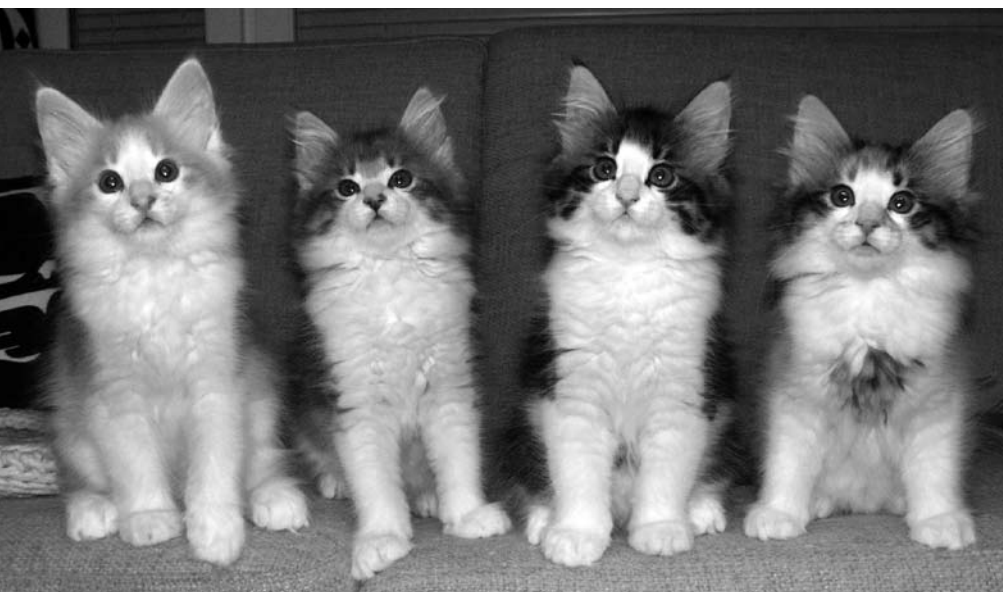
Ensimmäinen omaan kasvatukseen jäänyt kasvattimme on helmikuussa 5 vuotta täyttänyt Kirppu eli SC FIN*Katinkurun Villakarvajalka (NFO n 03 24), joka on Brellan jälkeläinen. Jolta toivomme pian näkevämme jälkeläisiä kissalassamme.

Tuorein kissalamme asukas ja samalla talon kuopus on Hetjan ja Dustyn viimeisistä pennuista omaan kasvatukseen jätetty Lillan eli FI*Katinkurun Katajanmarja (NFO fs 09 24), jolla on ikää vasta vähän reilu 7 kk.

Kuinka kauan olette toimineet kasvattajana/kuinka kauan yleensä kissaharrastuksessa: Molempien lapsuudenkodissa on ollut kissa, mutta ensimmäisen omat kissat ja samalla ensimmäiset norjalaiset metsäkissat meille tulivat alkuvuodesta 2006. Samana vuonna kävimme myös ensimmäisissä näyttelyissämme omien kissojen kanssa. Kasvattajanimemme hyväksyttiin Fife:ssä 2007 ja ensimmäiset Katinkurun pennut näkivät päivänvalon helmikuussa 2008.

Parhaat/ikimuistoisimmat kokemukset kasvattajana: Meille jokainen pentue on ikimuistoinen ja kuuluvat niihin parhaimpiin hetkiin kasvattajana. Sykähdyttäviin hetkiin kuuluvat myös pari oman kasvatin kohdalle osunutta kategoriavoittoa näyttelyissä, samoin kuin omien kasvattien saamat sertiit, värin parhaat ja nominoinnit.

Entäs haastavimmat hetket kasvattajana: Synnytysten ja pentujen kanssa meillä

Katinkurun: Ruostekirppa eli Pirkka, Sinijalkaorakas eli Sini, Ruskeatöpökatti eli Nöpö ja Kevätkaulolakki eli Ruska noin 8 viikon ikäisenä.

on pääsääntöisesti sujunut hyvin, mutta jokaisen pikkupennun menetys on aina raskasta eikä siihen (toivottavasti) koskaan totu.

Ehdottomasti raskain kokemus tähänastisella kasvattajanurallamme on Brellan reilun vuoden takainen pentue, jonka kohdalla meni kaikki mahdollinen pieleen. Keisarinleikkauksessa kahdeksasta pennusta elossa oli enää viisi ja niistäkin kaksi menehtyi muutaman vuorokauden ikäisenä. Kun emo vielä sairastui sydänlihaksen tulehdukseen ja jouduttiin jättämään yöksi Viikin eläinsairaalaan teho-osastolle saatesanoilla ”voi kuolla ihan milloin tahansa” niin juuri tuon raskaammaksi ei tilanne voi enää pentueen kohdalla mennä. Seuraavana päivänä saimme kuitenkin soiton että lääkitys on auttanut ja Brella voi jo paljon paremmin ja olisi valmis tulemaan kotiin, jossa lääkitystä jatketaan. Lisäksi pennut täytyi syöttää käsin, koska emo ei niitä saanut imettää lääkityksensä takia. Useamman kontrollikäynnin ja lääkkeiden pois jättämisen jälkeen Brella todettiin myöhemmin taas täysin terveeksi. Näistä epätoivon hetkistä kuitenkin pystyy selviämään ystävien avulla ja tuella!

Mitä mieltä olette norjalaisesta metsäkissan kehityksestä sinä aikana kun olette rotua seuranneet kasvattajana:

Kasvattajina olemme vielä kovin tuoreita, joten kovin pitkän ajan arviota rodun kehityksestä ei voi antaa. Joitain omia näkemyksiä asiasta kuitenkin on ja niistä mainittakoon esimerkiksi profiilin pidentyminen ja korvien suureneminen.

Miltä mieltä olette norjalaisen metsäkissan nykytilasta: Mielestämme norjalaisen metsäkissan nykytila on melko hyvä. Geenipooli on tarpeeksi laaja ja rotu on varsin terve. Parannettavia asioita toki aina löytyy.

Mitä mieltä olette metsäkissojen tulevaisuudesta: Metsäkissojen tulevaisuuden näen tällä hetkellä melko valoisana. Siitoskissojen testaus on lisääntynyt huomattavasti lisäksi terveystarkoituksista ja kansainvälisistä geenitutkimuksista me kasvattajat saamme toivottavasti lisää tietoa perinnöllisistä sairauksista ja mahdollisesti työkaluja niiden ehkäisemiseen.

Mitä ajatuksia omasta kasvatustyöstä tulevaisuutta ajatellen: Toivomme pysty-

Katinkurun : Täplätupsukas eli Tessa, Nastakehrääjä eli Mette ja Metsähiipijä eli Ronja 13 viikon ikäisinä.

vämme säilyttämään omat kasvatukselliset näkemyksemme ja säilyttämään kasvatuksessa oman punaisen lankamme. Mitä todennäköisimmin tulemme siis jatkamaan samalla ajatuspohjalla kuin nytkin.

Mitä ajatuksia metsäkissojen tuonnista / kansainvälisestä toiminnasta: Kansainvälinen toiminta ja yhteistyö ulkomaisten kasvattajien kanssa on todella tärkeää. Uusia kasvatuskissoja tuomalla tai astutamalla naaraita ulkomailla saadaan ”uutta verta” omaan kissalaan ja samalla Suomen metsäkissa populaatioon.

Onko kissalassanne ollut tuonteja tai astutuksia ulkomailla: Kissalassamme

Katinkurun Katajanmarja eli Lillan

ei ole ollut tuontikissoja eikä myöskään astutuksia ulkomailla, mutta ehkä joskus tulevaisuudessa niitäkin on.

Mitä neuvoja/ohjeita teillä olisi uusille kasvattajille /kissaharrastajille: Kasvatustoimintaa harkitessa kannattaa tarkkaan miettiä kuinka paljon aikaa ja henkisiä voimavaroja on harrastukseensa valmis laittamaan. Kasvattaminen kun ei ole vain pentujen teettämistä vaan se vaatii myös perehtymistä; omaan rotuun ja sen historiaan, genetiikkaan, terveysasioihin, pentujen hoitoon ja kissojen ruokintaan. Kissaliiton kasvattamiseen liittyvät säännöt ja kasvatijasopimuksen velvoitteet kannattaa myös lukea tarkkaan läpi. Jokaisen kasvattajaksi halajavan tulisi myös ymmärtää että rodun tulevaisuus on kasvattajien käsissä.

Tärkeimpiä asioita aloittelevalle kasvattajalle on ehdottomasti hyvä mentori tai mentoreita. Kokeneemman kasvattajan tietotaito on aloittelevalle kasvattajalle korvaamatonta. Meillä on ollut ilo saada tuksemme mitä parhaimmat mentorit, joiden apu ja opastus on ollut kullan arvoista.

Terveiset muille harrastajille / metsäkissayhdistykselle: Haluamme toivottaa hyvää syksyä kaikille metsäkissaihmisille ja metsäkissoille!!

Seuraavaan haastatteluun saatte haastata jonkun metsäkissoja kasvattavan kissalan, kenelle haaste esitetään: Jutta ja Jari Välimaa , FI*Hirvemuinen

CH FI* Draconian September Ashes "Väinö", NFO n 09.
Hän valmistui Championiksi Vaasassa 11.05.2013.
Syntynyt 31.05.2012.
Emo PR, GIC FIN* Hillevillan Rebekka ja isä PR, GIC FIN* Suvipäivän Oskari O.
Kasvattaja: Taru Kyntäjä. Omistajat: Elli Kaukiainen & Markus Saarinen
Kuva: Tessa

GIP FI* Draconian TwilightInnocence "Usva". NFO n 09.
Hän valmistui Turussa Grand international premieriksi
24.03.2013. Syntynyt 01.02.2010.
Emo PR, GIC Fin* Hillevillan Rebekka ja
isä FIN* Dunderkattens Got-To-Live.
Kasvattaja: Taru Kyntäjä
Omistajat: Elli Kaukiainen ja Markus Saarinen
Kuva: Tessa

FI*FoxyPaw's Goofer Dust (NFO 09 22)
s. 8.10.2011
Valmistui Grand International Championiksi 15.6.2013 Han-
kasalmella. Omistaja: Kati Riihiluoma
FI*FoxyPaw's Trick Bag (NFO n 22)
Kasvattaja: Karita Sumell & Mikael Axelqvist

Nuori kissafani

Vastaajana on 7-vuotias Ville. Perheeseen kuuluu lisäksi isosisko Noora 9 v. ja pikkuveli Antti 3 v., sekä äiti ja isä. Kaikki lapset osallistuvat luontevasti kissojen hoitoon ja kissat viihtyvät heidän seurassaan. Pentujen sosiaalistamisessa he ovat kullanarvoisia ja elävät tiiviisti mukana ArcticWilds-kissalan iloissa ja suruissa. Kasvatamme norjalaisia metsäkissoja ja siperiankissoja Porin meren puoleisella reunalla. Kissoja perheessä on kahdeksan, maataisvanhus Elli, norjalaiset metsäkissat Mursu (Wishmaster Ford Fairlane), Kessi (Wishmaster Kendra Young), Ruusu (ArcticWilds Aiming High) ja Simo (SmileTail's Silver Shine), maine coonit Molli (SatuMainen Illuusia) ja Lines (SatuMainen Suklaa Sydän) sekä siperiankissa Kukka (ArcticWilds Babyface Beagle). Joukon jatkona ovat sekarotuiset kodinvaihtajakoirat Topi ja Nana sekä pitkäkarvainen Nelli-kani.

Minkälainen kissa sinulla on?

Minkä rotuinen se on?

Ujo ja leikkisä. Maine coon.

Miltä kissa näyttää?

Ruskea turkki ja ruskeat korvat. Sillä on keskikokoiset karvat. Mä tykkään, kun se on saman värinen kuin puun runko.

Milloin kissa tuli teille/minkä ikäinen se oli silloin? Minkä ikäinen kissa on nyt?

Pentuna muutama vuosi sitten. En tiää, minkä ikäinen se on nyt.

Mitä hassua kissasi osaa tehdä?

Tulee yöllä tönimään ja jää viereen nukkumaan.

Mitä tuhmaa kissasi tekee?

Puree, jos yritän tönä pois. Kiusaa joskus muita kissoja.

Mitkä ovat kissan lempileikkejä/lempileluja?

Lempilelu on porkkanalelu.

Mikä on kissasi lempiruokaa/herkkua?

Latzi, minttunapit.

Mitä teette yhdessä kissasi kanssa?

No leikin ja silitän yöllä.

Mikä on parasta kissassasi?

Kun se tulee mun sänkyyn nukkumaan mun kaa.

Oletko käynyt kissanäyttelyissä? Jos kyllä, mitä olet tehnyt näyttelyissä ja viihdytkö niissä?

Viihdyn, jos on leluja mukana. Olen melkein aina löytänyt kavereitakin.

Onko teillä muita eläimiä? Jos on, niin kerro mitä eläimiä ja miten ne tulevat keskenään toimeen

Kaksi koiraa ja yksi pupu ja muita kissoja. Ne leikkii yhdessä.

ROTUPÖYDÄN POSTIMYYNTI

Rotupöydän tuotteita mahdollista saada myös postimyyntinä.

Tavaroista ja huppareiden/t-paitojen väri vaihtoehtoista ja koosta saa lisätietoa info@norjalainenmetsakissa.fi

Hintoihin lisätään postimaksu.

Huppari 40 eur, Lady ja Unisex mallit, hyvälaatuinen Fruit of the Loom -laatu, eri värejä.

Minttulelujen hinnat 2 - 4 eur, taustalla riippukeinu 15 eur.

Tarvikelaukku, K 28, L 25 -avattuna K 56

Ostoskori 22 eur.

Kangaskassi, hinnat 4 – 8 eur, koosta ja kankaasta riippuen.

Matkakassi, P 40, K+L 30

Kuljetuslaatikon suoja 25 – 40 eur, koosta ja kankaasta riippuen.

Tilaukset ja tiedustelut osoitteella info@norjalainenmetsakissa.fi Mahdollista saada myös lisäkuvia.

Norjalaisen metsäkissan ystäväkirja - Ronja -

Nimeni on: Ronja (Katinkurun Kirjokehrääjä)
Asun sellaisessa talossa jossa: on mon-
ta asuntoa vierekkäin kolmessa kerroksessa
(sanovat sitä kerrostaloksi). Meillä on pal-
jon ikkunoita, joista voi seurata mitä ulkona
tapahtuu. Toisella puolella on katu ja toisel-
la puistomainen piha. Isäntäväen pitää olla
huolellinen ikkunoiden kanssa, jotta en mahdu
kiipeämään ikkunapellille raollaan olevasta
ikkunasta. Parvekkeella on kiva viettää aikaa
seuraten lintujen ja oravien touhuja. Se on nyt
tosin remontissa, mutta syksyllä sinne taas pääsee. Alakerrassamme asuu mukava tyttö, joka käy
hoitamassa meitä silloin kun isäntäväki on reissussa.

Perheeseeni kuuluu: leikkikaverini Ruska. Emäntä, Isäntä ja heidän poika. Yksi huone jäi
meidän leikkihuoneeksi kun siinä asunut tyttö muutti pois kotoa. Pieniä lapsia tai koiria perheessäni
ei ole, joten hieman pelkään silloin kun meille tulee paljon vieraita samalla kertaa, katsomaan.
Elämä olisi kurjaa ilman: leikkikaveria, leluja ja kiipeilypuuta. On niin mukava juosta peräkkäin
Ruskan kanssa keittiön ja olohuoneen ympäri kohti emännän ja isännän makuuhuonetta. Räsymatot on
mukavia, kun ne saa kivasti rullalle.

Olen ylpeä itsestäni koska: tuotan niin paljon iloa perheelleni.

Pelkään kaikista eniten: kovia äkillisiä ääniä

Jos en olisi norjalainen metsäkissa, olisin aivan varmasti: työnjohtaja. Olen aina seu-
raamassa kun jotain tehdään. Nyt on ollut mukava seurata ikkunasta kuinka rakennusmiehet ovat
ikkunoita ja seinien levyjä korjanneet. Siinä sitä on tuijotettu toisiamme useamman kerran lasin
läpi. Talonmieskin muistaa jo meidät, kun olemme ystävällisistä ja kenties hieman uteliaitakin.

Maailman paras paikka on: makuuhuoneen sänky.

Jos saisin itse valita, söisin mieluiten: hyvänmakuisia raksuja

Paras kaverini on: Ruska (Katinkurun kevätkaunolakki), kipparityttö kuten minäkin
Suurin saavutukseni elämässä: Nuorempana menestyin hyvin näyttelyissä, mutta se ei ole
kuitenkaan tärkeintä. Tärkeintä on että sain isäntäväen hankkimaan minulle kaveriksi toisen kis-
san. Ne kun olivat meinanneet hankkia vain yhden kissan, mutta toisin kävi.

En ole kovinkaan ylpeä siitä, että: en voi millään vastustaa tietokoneiden, telkkarin ja lamp-
pujen johtoja. Isäntäväki joutuu suojaamaan kaikki johdot, jotta en satuta itseäni. Melko kal-
liksikin tulen kun useampi kannettavan tietokoneen verkkolaite on järsitty pilalle. Onneksi emäntä
tietää mistä saa hyvää muovispiraalia suojaamaan johtoja. Sitä meillä meneekin aika paljon.
Elämän tarkoitus on: tuottaa hyvää mieltä ja iloa muille. On niin mukava tassutella ovelle
katsomaan kuka sisään tulee.

Ystävänkirjaan haluaisin haastaa seuraavaksi:
Leikkikaverini Ruskan veljen Pirkan

Pentulista

Uuteen kotiin luovutettaessa pennun tulee olla vähintään 12 viikon ikäinen ja rekisteröity. Pentu saa mukaansa Suomen Kissaliiton rekisterikirjan. Yhdistys suosittelee että pentu on rokotettu kissaruttoa ja kissaflunssaa vastaan ja myös vahvistusrokotus on annettu ennen pennun luovutusta uuteen kotiin. Rokotusten yhteydessä pentu on eläinlääkärin tarkastama ja tästä on kirjallinen todistus. Lisäksi yhdistys suosittelee, että pentu on tunnistusmerkitty. Suosituksena on myös, että kasvattaja liittyy pennun omistajan Norjalainen metsäkissa ry:n jäseneksi edulliseen kasvattajahintaan (7 eur/jäsen).

Lista on päivitetty viimeksi 22.9.2013

Ka-Boom Sky Is Mine, kasv. & om. Tanja Haippo
isä Luna-Purr I'm Ready, emo Mototassun OiliSaga-Ottilia
kuva: Henna Raudaskoski

HOPEAHÄNNÄN

Sari Sinkko, Lappeenranta, +358-400-599 947

Synt: 22.08.2013, luovutus aikaisintaan: 22.11.2013

- sinihopeatabby bicolor (NFO as 02 21), uros

Isä: Muffin's James Potter (NFO ns 09 23) , testit: FeLV, FIV, GSD IV, HCM

Emo: Ch Hopeahännän fede Galizia (NFO g 03), testit: FeLV, FIV, GSD IV, HCM

KUJAKEIKARIN

Kirsi Kovanen, Pornainen, 040-510 1757 / 040-537 3977

Synt: 16.03.2013, luovutusikäinen

- musta (NFO n), naaras

Isä: EC FIN*Kujakeikarin Black (NFO n) , testit: FeLV, FIV, GSD IV, HCM

Emo: IC S*White Chyrstal's Ninat (NFO n 22), testit: FeLV, FIV, GSD IV, HCM

PawPeds

Norjalainen Metsäkissa ry:n PawPeds-vastaavalla, Henna Raudaskoskella, on nyt PawPeds-sukutaulutietokannan käyttöoikeudet.

Henna VOI lisätä ja korjata:

- sukutaulutietoja
- väri- ja syntymäaikatietoja
- syntymä- ja asuinmaatietoja
- titteleitä
- kuvia, jotka ovat jo netissä (Photobucket, kotisivut - lähetä kuvan .jpg-loppuinen osoite)

Henna EI VOI lisätä tai korjata:

- terveystuloksia (esim. GSD IV, HCM, HD)
- muiden rotujen kuin norjalaisten metsäkissojen tietoja

Kysymykset ja tiedot (esim. korjaustiedot, skannatut sukutaulut, pentueiden tiedot) lähetetään sähköpostitse osoitteeseen raudaskoski@gmail.com. Myös etanapostilla voi lähettää sukutaulukopioita, mutta sähköpostia toivotaan käytettävän ensisijaisesti. Mikäli sukutaulujen skannaaminen ei onnistu, pyydä Hennalta ohjeet mitä tietoja pennuista on tarpeen ilmoittaa jotta ne saadaan lisättyä.

Käynnissä on myös projekti, jossa lisätään PawPedsiin kaikki Suomessa rekisteröidyt norjalaiset metsäkissat, noin 6000 kpl. Myös tulevat rekisteröinnit tullaan lisäämään aina kun Kissaliitto toimittaa rekisteröintitiedot yhdistykselle, kerran vuodessa. Omia pentueitaan saa kuitenkin vapaasti pyytää lisättäväksi jo aiemminkin! :)

PawPeds: <http://www.pawpeds.com/>

METTIS

SISÄLLYS 3 • 2013

Hallitus ja yhteystiedot	2
Ajankohtaista	4
SW2013 SE*Cederskogen's Max Magma, Junior Winner	6
Kissan sydänsairaudet	8
HCM-ultrauspäivä Lahden Vethausissa	11
Sohva - Champion 2013	13
Roosan opas näyttelyissä käyttäytymiseen	14
Kissan aktivoiminen ja ongelmien ratkaisuja	15
Tuomarihaastattelussa Pia Nyman.....	18
Norjalaisen metsäkissan ystäväkirja, Hellu	19
Kasvattajahaastattelussa Katinkurun	20
Junnupalsta	23
Rotupöydän postimyynti	24
Norjalaisen metsäkissan ystäväkirja, Ronja	25
Pentulista	31

Kannessa

Scandinavian Winner 2013
SE*Cederskogen's Max Magma, JW
NFO ds 09 22
isä: GIC (N)Mariskogens Cicer (NFO ns 22)
emo: IC D* Ruby av Härjedalen (NFO g 09 22)
kasvattaja: Petra Hallengren, Ruotsi
omistaja: Sari Sinkko
Kuva: Tessa

METTIS

Julkaisija: Norjalainen metsäkissa ry
Ilmestyy neljä kertaa vuodessa
22. vuosikerta
Taitto: Marika Lahti

LEHDEN ILMOITUSHINNAT

Koko	Jäsenet	Kaupalliset
1/1-sivu	50 eur	100 eur
½-sivu	30 eur	60 eur
¼-sivu	20 eur	40 eur
Takakansi 4-väri 140 eur		

AINEISTOPÄIVÄT JA ILMESTYMINEN

lehti	aineistopäivä	ilmestyy
1	20.2.	maaliskuussa
2	20.5.	kesäkuussa
3	20.8.	syyskuussa
4	20.11.	joulukuussa

AINEISTO-OHJEITA

Kaikki lehteen tuleva aineisto lähetetään sähköpostin
liitteenä osoitteella mettis@norjalainenmetsakissa.fi
Kuvien toimitus jpg-muodossa
Kuvatekstiin: kissan nimi ja arvot, syntynyt, väri, vanhem-
mat, omistaja, kasvattaja, kuvaaja
Otamme mielellämme vastaan kaikenkarvaisia tarinoita
metsäkissoista ja tietenkin valokuvia. Muista lähettää
myös kissasi valmistumiskuva kissan täydellisillä tiedoilla.

SEURAAVA LEHTI 4/2013

Deadline 20.11.2013
Lähetä kaikki lehteen tuleva materiaali osoitteella:
mettis@norjalainenmetsakissa.fi

Norjalainen metsäkissasi on ainutlaatuinen

-kuten sille suunniteltu
ruokakin

Suuri koko, upea paksu turkki, ilmeikkäät mantelisilmät...

...tekevät norjalaisesta metsäkissastasi ainutlaatuisen. Norjalainen metsäkissa on luontainen metsästäjä ja kaipaa mahdollisuutta kiipeillä ja leikkiä. NORWEGIAN FORESTCAT -ruoka huomioi kissan taipumuksen ylipainoon huolehtien luuston ja nivelten hyvinvoinnista. Erityinen nappula on suunniteltu norjalaisen metsäkissan voimakkaille leuoille. Nappulan muoto ja koko helpottavat siihen tarttumista ja kannustavat pureksimaan, hidastaen syömisnopeutta. Paksu turkki koostuu vettähylykivästä päällyskarvasta ja villavasta aluskarvasta, ruoan sisältämä ravintoaineyhdistelmä, Omega-3 -rasvahapot sekä purasruohoöljy tukevat ihon roolia suojamuurina. Erityinen kuitujen yhdistelmä auttaa parantamaan suolen toimintaa ja vähentää karvapallojen muodostumista.

uusi

Exclusive Kibble

Räätälöityä ravintoa rotukissoille
FELINE BREED NUTRITION